

Comunicat de presă la proiectul Legii cu privire la Avocatul poporului

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției a efectuat expertiza Legii cu privire la Avocatul poporului din perspectiva drepturilor omului.

Autor al proiectului de Lege este Ministerul Justiției.

Principalele prevederi ale proiectului de lege se referă la:

1. Schimbarea denumirii instituției "avocatului parlamentar" în "avocatul poporului", (în continuare AP) pentru a evita confuziile în rândul populației cu privire la rolul acestei instituții în apărarea drepturilor omului.
2. Modificarea procedurii de selectare și numire a AP, prin instituirea unor reguli cu privire la concursul de selectare a candidaților și a procedurii de numire în funcție.
3. Prelungirea perioadei mandatului AP de la 5 la 7 ani. AP nu va putea deține două mandate consecutive.
4. Reglementarea garanțiilor sociale ale avocatului poporului, care să corespundă celor stabilite pentru persoanele care dețin funcții de demnitate publică, suplimentate de garanțiile oferite unui judecător.
5. Consolidarea capacităților funcționale ale Centrului pentru Drepturile Omului, prin transformarea acestuia în Oficiul AP, administrat de către Secretarul general, care va fi responsabil de gestionarea mijloacelor bugetare ale Oficiului, angajarea personalului, aprobarea statului de personal al Oficiului, aplicarea sancțiunilor disciplinare, alte funcții administrative, pe care le va exercita în coordonare cu AP.
6. Dezvoltarea prevederilor actuale referitoare la Mecanismul național de prevenire a torturii, prin definirea mai detaliată a atribuțiilor Consiliului pentru prevenirea torturii, stabilirea modului de constituire și componența acestui organ colegial, asigurarea finanțării prin linie bugetară separată.
7. Instituirea unui singur avocat al poporului, având un adjunct specializat în protecția drepturilor copilului - avocatul pentru protecția drepturilor copilului.
8. Independența și imunitatea AP: AP nu poate fi persecutat sau tras la răspundere pentru acțiunile sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului, urmărirea penală împotriva AP poate fi pornită doar de către Procurorul General.
9. Independența financiară față de Guvern: noile prevederi garantează că Oficiul AP dispune de buget propriu, parte a bugetului de stat, care se aprobă de Parlament, iar toate reducerile de cheltuieli pot fi operate numai prin Hotărâre a Parlamentului. Se propune ca mecanismul național de prevenire a torturii să aibă o linie bugetară separată în cadrul bugetului Oficiului AP.
10. Transparența rezultatelor activității instituției: raportul despre respectarea drepturilor omului în Republica Moldova pentru anul precedent să fie prezentat personal de către AP, în termen de pînă la 3 luni din data înaintării acestuia Parlamentului, iar în urma audierilor să fie adoptată o hotărâre. Raportul urmează să conțină un capitol separat privind respectarea drepturilor copilului și un capitol ce vizează prevenirea torturii.

În raportul de expertiză s-a arătat că proiectul Legii cu privire la Avocatul poporului este conform Constituției și legislației corelate, respectă principiul transparenței și participării. Cu toate acestea, respectarea principiului responsabilizării nu este asigurată, întrucît proiectul nu conține prevederi exprese care să permită monitorizarea activității AP și nu instituie un mecanism pentru luarea în considerație a rezultatelor monitorizării.

Totodată, proiectul este conform parțial standardelor internaționale, cît privește temeiurile de revocare a AP și acțiunile neconforme cu statutul AP. Astfel, în lumina comentariilor Secretariatului Comisiei de la Veneția la Recomandarea nr. 1615 (2003) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind instituția ombudsmanului, este important să fie stabilite clar și exhaustiv temeiurile revocării AP și ca AP să dispună de căi de atac, în fața instanțelor constituționale sau administrative, a chestiunii revocării acestuia. Potrivit

prevederilor art. 11 alin.1 lit. f), AP are dreptul să reprezinte persoane și în fața instanțelor de judecată. În această privință reiterăm comentariile Comisarului pentru DO, la Recomandarea nr. 1615 (2003) a AP CoE privind instituția ombudsmanului, potrivit căreia mandatul AP trebuie să excludă dreptul de a intenta proceduri judiciare, având în vedere rolul primar de mediator și/sau de supraveghere a bunei funcționări a justiției și, drept consecință, acest drept poate coliziona cu principiul egalității armelor.

La fel, Proiectul este conform parțial jurisprudenței CtEDO, deoarece definiția privării de libertate din Proiect nu include toate situațiile care, în lumina jurisprudenței Curții de la Strasbourg, sunt protejate de Convenție, în temeiul articolului 5.

În concluziile raportului au fost formulate următoarele propuneri: stabilirea unor temeuri clare și exhaustive de revocare a Avocatului Poporului; introducerea dreptului de contestare, în fața instanțelor administrative sau constituționale a chestiunii revocării Avocatului Poporului; excluderea dreptului Avocatului Poporului să reprezinte interesele persoanelor în fața instanțelor de judecată.

Raportul complet al Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției poate fi accesat <http://capc.md/ro/expertise/avizel/nr-582.html>

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției

Această expertiză a fost realizată în cadrul implementării proiectului „Expertiza vulnerabilității proiectelor de acte normative prin prisma drepturilor omului”, susținut financiar de Apărătorii Drepturilor Civile din Suedia.